

A woman with short brown hair is shown from the chest down, wearing a shimmering blue, sleeveless, form-fitting dress with a V-neckline and decorative floral-like details on the side. She has her hands on her hips. The background is a night scene of a city with lights reflecting on water, with mountains in the distance under a starry sky.

Petoksia,
intohimoa
ja vastakohtien
magneettista
vetovoimaa

SIMONA WSOY
AHRNSTEDT
VAIN YKSI
MAHDOLLISUUS

Simona Ahrnstedt Vain yksi mahdollisuus

Suomentanut Virpi Vainikainen

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

RUOTSINKIELINEN ALKUTEOS

En enda risk

© 2016 SIMONA AHRNSTEDT

First published by Bokförlaget Forum, Sweden

Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden

SUOMENNOKSEN © VIRPI VAINIKAINEN JA WSOY 2019

ISBN 978-951-0-43078-1

PAINETTU EU:SSA

PROLOGI

Tässä talossa oli paljon pelkäämistä. Ainakin lapselle. Kummalliset ruoat. Vihaiset äänet. Se ettei koskaan tiennyt, milloin saisi selkään.

Kellari oli kuitenkin pahinta.

Kellarissa oli kylmä ja haisi pahalta.

Hän käpertyi seinää vasten, painoi otsaa polviin. Toivottoisuus painoi mahassa kuin kivi. Särki sydämessä kuin haava. Teki kipeää olla yksin ja inhottu. Olihan hän siihen tottunut, mutta näin kauhealta se ei ollut tuntunut vielä koskaan.

Pimeääkin täällä oli. Ja hänellä oli nälkä.

Hän niiskahti polvea vasten. Pelotti, vaikka kuinka yritti olla rohkea.

Hän ei itke.

Tehkööt mitä tekevät, mutta hän ei itke.

I

Ambra Vinter tuijotti lehtiötään. Juttuideoita, haastateltavan puhelinnumero ja muistutus käydä ostamassa kahvia. Viimeinen oli alleviivattu kolmeen kertaan. Paljon Ambra ei vaatinut, mutta aamukahvi oli elintärkeä.

»Kuunteletko sinä, Ambra?»

Mahdollisimman vähän.

Mutta koska kysyjä oli hänen esimiehensä, Aftonbladetin uutispäällikkö Grace Bekele, Ambra vastasi niin diplomaattisesti kuin osasi: »Kyllä nyt olisi parempi kysyä jotakuta toista. Minä tein sen Varbergin keikan viime viikolla. Ja nytkin tulen suoraan Akallan tulipalosta.»

Ambra yritti panostaa anovaan katseeseen. Täytyihän toimituksessa olla muitakin, joita Grace voisi lähettää tälle paska-keikalle. Joku nuori ja nälkäinen toimittajanplanttu, jonka sielu olisi vielä puhdas ja kyynistymätön ja jonka mielestä olisi hauskaa päästä pois työpöydän äärestä.

»Minäpä haluan että sinä menet.» Gracen kapoinen käsi heilahti niin että pitkät, suipot kynnet välkähtivät. Niin supermallin näköinen kuin Grace olikin, huippujohtajuudesta hänet tunnettiin. Ambrakin tiesi, että tämän valtataistelun voittaisi Grace, niin kuin aina.

»Minne se olikaan?» hän kysyi. Vaatteet haisivat savulta. Tulipalon leviäminen yllätti aina, niin nopeasti se tapahtui. Koko talo oli ollut liekeissä kolmessa minuutissa. Ei kuolonuhreja, mikä ei ollut paras mahdollinen juttukulma, mutta

muuten hyvä asia. Ei lapsiperheiden pitänytkään kuolla tulipalossa kolme päivää ennen joulua.

»Norlantiin, johan minä sanoin.»

»Norlanti on iso paikka. Voitko yhtään rajata?» Ambralla oli painavia syitä olla lähtemättä pohjoiseen, paskatöihin sen kummemmin kuin muutenkaan.

»Norrbotteniin kai sitten. Missä se nimi nyt on.»

Ambra odotti, kun Grace penkoi pöydällä vellovaa kaaosta. He istuivat uutistoimituksessa, iltapäivälehden koneiston ytimessä. Kello oli kaksi iltapäivällä, ja ulkona oli sysipimeää. Alijäähtynyttä tihkua ja myrskynpuuskia. Säätila olisi tietysti verkkolehden pääuutinen. Yhtään erikoisempi sää, riippumatta siitä, poikkesiko se parempaan vai huonompaan suuntaan keskiverrosta, sijoitettin ylimmäksi, sillä sää kiinnosti aina. Sääjutut olivat päivän luetuimpia juttuja, niitä klikattiin tuhat kertaa minuutissa.

Ambra käänsi lehtiöstään tyhjän sivun ja lausui niin myötäsukaisesti kuin kykeni: »Mitä minun tarkkaan ottaen pitäisi siellä Norrbottenissa tehdä?»

Grace nosteli paperipinoja ja onnistui melkein kaatamaan vanhan kahvimukillisen. Toimituksessa ei kenelläkään ollut omaa työpöytää, ei edes toimituspöydillä. Grace oli yksi neljästä uutispöydästä, jotka miehittivät tätä pöytää jatkuvasti, ympäri vuorokauden, ympäri vuoden. Muut toimitukset urheilusta, viihteestä ja rikoksista kulttuuriin, ulkomaihin ja tutkiviin reportaaseihin ryhtyivät pöydän ympärille kuin alati valvovaa napaa kiertävät satelliitit.

»Ihan äskenhän se lappu oli tässä. Kalix se oli, jos oikein muistan», Grace sanoi.

Sentään jotain. Kuuliaisesti Ambra tekstasi lehtiöönsä *Kalix*.

»Siellä pitäisi haastatella yhdeksänkymmentäkaksivuotiaa Elsa. Soitat hänelle ja sovit ajankohdasta. Minulla piti olla numerokin. Tämä tuli vinkkipalvelusta. Tuntui, että siinä voisi olla jotain.»

»Sepä hyvä», Ambra sanoi naama tiukasti peruslukemilla. Vinkkipalvelu oli digitaalinen kanava, jossa kansalaiset saattoivat ehdottaa lehdelle juttuaiheita ja tienata tuhatkruunun, jos vihjeestä kehkeytyi julkaistava artikkeli. 99,99 prosenttia vihjeistä hiipui heti alkuunsa, mutta Ambra kirjoitti huolellisesti lehtiöönsä *Elsa* ja hieroi sitten otsaansa. »Onhan tämä edes ihminen?» hän kysyi eikä viisastellut yhtään. Kerran hänet oli lähetetty haastattelemaan kaksikymmenvuotiaasta Sixten Bergiä, joka oli osoittautunut valkokakaduksi. Sixten osasi laulaa »Hooked on a Feeling» ja tanssia sen tahdissa. Siitä oli irronnut viihteellinen pikku-uutinen ja hauska nettivideo. Ei ihan sitä, mistä Ambra oli journalistiikkaa opiskellessaan unelmoinut.

Grace kaivoi esiin neonkeltaisen Post-it-lapun. »Tässä. Elsa Svensson, syntynyt 1923. Elsalla on ollut suhde pääministeriin, jonka kanssa hänellä on myös salassa pysynyt lehtolapsi.»

Ambra valpastui. »Kuinka tuore suhde?» hän tiedusteli epäilystä äänessään.

Gracen elegantti kulmakarva kohosi. »Rouva on yhdeksänkymmenen kahden, joten tuskin ainakaan tällä vuosituhatluvalla. Mutta hän ei ole aiemmin puhunut tiedotusvälineille, ja hän on ilmeisesti aito lappilaisoriginelli. Siitä voi tulla vielä hyvä stoori. Pitkä, jännittävä elämä, eksoottinen elinympäristö ja niin päin pois. Juuri sitä mitä ihmiset lukevat mielellään jouluna.»

»Mhm», Ambra äännähti innottomasti. »Kukahen kyseisen pääministeri mahtaa olla?»

»Joku niistä kuolleista. Tarkistat tiedot sitten huolellisesti.»

»Eikö niillä kaikilla ollut liudoittain lehtolapsia.» Ambra ei halunnut koskea juttuun pitkällä tikullakaan. Mieluummin vaikka kaksoismurhia ja kolareita.

»Kamoon, Ambra. Tämä on niin sinun juttusi, sinä olet hirveän hyvä kirjoittamaan tällaisesta. Klikkejä ropisee varmasti, ja minun on käsketty tehdä enemmän tätä, tämä myy

kuin häkä. Sitä paitsi rouva nimesi sinut, haluaa puhua juuri sinulle.»

»Aivan varmasti», Ambra sanoi. Vaikka sattuihan sellaista-kin. Joskus joku lukija halusi tavata tietyn toimittajan.

Hän katsoi taas ulos. Ikkunalla räpsyi adventtikynttelikkö. Koko ala seiso ja kaatui klikkausten varassa, sillä ne tiesivät mainostuloja. Eikä siitä päässyt mihinkään, että seuraavassa organisaatiouudistuksessa Ambralta saattaisi mennä työpaikka alta. Hänen toimittajanuransa oli jo pari vuotta kulkenut suuntaan, jota ei voinut kuvata kuin laskevaksi. Ellei hän ollut varovainen, saattaisi hän päätyä yövuoroon. Yövuoro oli umpikuja ja syöveri, josta ei palattu enää normaaliin elämään. Yövuoroon päätyneet olivat kelmeitä olmeja, jotka käänsivät työkseen heppoisia juttuja englannista ja tekivät henkistä kuolemaa. Hän luovutti.

»Saanko minä kuvaajan?» hän kysyi.

Grace nyökkäsi. »Paikallinen friikku. Otat yhteyttä kun pääset perille.»

»Selvä.» Ambra nousi seisomaan. Kotiin ei tässä välissä kannattanut lähteä. Hän hakisi kahvia, ostaisi kanttiinin jääkaapista hyytävän kylmän voileivän, soittaisi yhdeksänkymmentäkaksivuotiaalle Elsalle ja jäisi toimitukseen tutkimaan taustoja. Jipii.

»Lähetätkö tähänastiset tiedot», hän pyysi.

»Ensimmäisen tekstin haluan niin äkkiä kuin suinkin. Jos hyvin käy, tästä saadaan matskua moneksi päiväksi. Valkoista joulua, poroja, talvihyggeä sun muuta.»

Ambra jäi paikalleen seisomaan.

»Oliko sinulla muuta?» Grace kysyi.

Ambra epäröi.

»Tiedän, lyhyt varoitusaika ja pitkä matka. Mutta pääset kyllä jouluksi kotiin, älä huoli.» Gracen sävy oli stressaantunut mutta ystävällinen, ja Ambra tiesi esimiehen tarkoittavan hyvää. Joulunvietto ei kuitenkaan ollut hänelle ongelma.

Hänellä oli tasan yksi sukulainen, kasvattisisar nimeltä Jill, eivätkä he kaksi olleet vuosikausiin viettäneet joulua yhdessä. Eikä hän pitänyt mitenkään arvolleen sopimattomana jututtaa edesmenneen julkimon entistä rakastajatarta. Periaatteessahan toimittajalle ei saanut antaa alentavia tehtäviä (siitä säännöstä ei moni nykyään piitannut), mutta Ambra oli työskennellyt myös viihdetoimituksessa ja tehnyt paljon pahempaakin. Pohjoiseen matkustaminen oli hänelle vain huomattavan ongelmallista, siitä tässä kiikasti.

»Homma hoidossa», hän sanoi lopulta ja tukahdutti huokauksen. Mitä hänen yksityiselämänsä kenellekään kuului.

»Tiedän.» Grace katsoi häntä pöydän ylitse.

Kolmikymmenvuotias Grace oli vain kaksi vuotta Ambraa vanhempi ja silti jo rutinoitunut uutispäällikkö yhdellä alan tiukimmista työpaikoista. Ja ikään kuin nuorena iässä ja sukupuolella ei olisi kylliksi haastetta, oli Grace vielä musta. Syntynyt Etiopiassa, muuttanut lapsena Ruotsiin ja loistanut opinnoissaan. Grace Bekele oli jo alansa legenda, ja kun hän katsoi tuolla tavalla, oli Ambrakin valmis vaikka kävelemään hehkuvilla hiilillä. Tai lähtemään Kalixiin.

»Kiitos.»

»Ja kuule. Tiedän kyllä, että haluaisit sen kaiveluvakanussin. En ole unohtanut. Puhun puolestasi Dan Perssonille, heti sopivassa tilanteessa.»

Nyt Ambra ei tiennyt mitä sanoa. Kiitollisuus oli hankala tunne. Mutta hänen suuri unelmansa oli työskennellä Aftonbladetin tutkivassa toimituksessa, jäljittää skruppeja, penkoa taustoja ja kirjoittaa pitkiä reportaaseja. Huhuttiin, että osastolla olisi pian paikka auki. Sellaista ei tapahtunut usein, ja paikasta taistelisi moni. Luultavasti kaikki Ambran työtoverit ja puolet kilpailijoidenkin työntekijöistä. Mutta jos hän ei lähiviikkoina tekisi mitään tyhmää, saattaisi hänellä olla mahdollisuus. Jos hän onnistuisi olemaan tallomatta päätoimittaja Dan Perssonin varpaita liikaa. Kun tarkemmin

ajatteli, nyt saattoi olla oikein hyvä hetki olla jossain muualla kuin toimituksessa.

»Kiitos. Lähden huomenna.» Ambran päässä pyörivät jo erilaiset lähestymiskulmat samalla kun hän kävi konemaisesti läpi pakkaamista ja mukaan otettavaa varustusta.

»Odotas», Grace sanoi. Hänellä oli kädessään uusi Post-it-lappu. Tämä oli oranssi, nuolen muotoinen. »Tässä se onkin. Muistin väärin. Ei se ollutkaan Kalix. Anteeksi kauheasti.»

Kunhan ei Kiiruna, ennätti Ambra ajatella ennen kuin Grace sanoi:

»Mummo asuu näköjään Kiirunassa. Aina minä sekoitan ne kaksi. Vaikka eivätkös ne ole melkein samaa.»

Grace puhui kuin ainakin ihminen, jolle Tukholma edusti sivistyneen maailman absoluuttista pohjoisrajaa. Koko valtava Norlanti oli valistuneenkin suurkaupunkilaisen mielessä yhtä valkoista läikkää. Ambra tiesi paremmin. Olihan useimmissa helveteissäkin sentään tasoja.

Kiirunassa. Missäpä muualla.

Hän nappasi lapun Gracen kädestä ja poistui.

Miksi sen piti olla Kiiruna. Kaupunki, josta hän oli vannonut pysyvänsä poissa. Paikka, jossa hän oli palellut, itkenyt ja vihannut enemmän kuin missään muualla.

Ambra ohitti netti-TV-studion ja rikostoimituksen. Hän käveli tutkivan toimituksen ohi katsoen haikein mielin sen suljettuja ovia. Tämä oli harvoja osastoja koko lehdessä, joissa oli vielä työhuoneita. Hän nouti kahvia ja otti läppärinsä, onnistui juuri ja juuri välttämään kiusankappaleensa Oliver Holmin ja vajosi lopulta vapaaseen sohvaan. Hän avasi koneen ja kirjautui sisään. Sähköpostiohjelma käynnistyi. Kaksikymmentä viestiä kymmenessä minuutissa. Yhdeksäntoista viesteistä oli vihapostia, joka liittyi hänen aamulla kirjoittamaansa juttuun seksuaalisesta häirinnästä eräällä kuntosalilla. Hän selasi viestit pikaisesti läpi hyvin tietäen, että törkeimmät pitäisi toimittaa edelleen turvallisuusosastolle. Ei vain jaksaa-

nut enää. Hän oli ollut näissä hommissa niin pitkään, ettei jaksanut enää välittää anonyymistä naisvihasta. Sen sijaan hän alkaisi kirjoittaa kiirunalaisista lehtolapsista.

Hän naputteli puhelimeen Elsa Svenssonin numeron ja huokasi syvään odottaessaan vastausta. Menisi tovi ennen kuin hän pääsisi kotiin. Omalle kämpälle, omalle sohvalle, oman television ääreen.

Tom Lexington lisäsi puita takkaan. Talossa oli erinomaiset eristeet, mutta avotakasta huokui miellyttävää lisäämpöä. Pakkasta oli parikymmentä astetta ja tuiskutti lunta. Vaikka milloinkapa Kiirunassa ei olisi tuiskuttanut. Hän joutuisi lapiotöihin mikäli mieli ulos talosta.

Tom tuijotti tulta. Liekkeihin ja takkatulen rätinään keskittyessä olo oli melkein normaali. Hän tavoitteli uutta klapia. Sitä takkaan pannessaan hän kuuli puhelimen surisevan hiljaa sohvapöytää vasten ja nousi katsomaan, kuka soitti. *Lodestar Security Group, vaihde*. Töistä.

Hän raapi partaista leukaansa. Pitäisi vastata, asia saattoi olla tärkeäkin. Mutta ei hän jaksanut, ei tänäänkään. Sen sijaan hän laahusti keittiöön, muistamatta sitten kuitenkaan, miksi oli sinne mennyt. Hän jäi seisomaan ikkunan ääreen, tuijottamaan lunta ja metsää. Odottamaan radion säätiedotusta. Äkkiä radiosta kuului äänekäs pamahdus. Mainospätkä tulevasta ohjelmasta, jonka aiheena oli metsästys. Tomin kädet alkoivat täristä. Sitten reidet. Näkökenttä supistui ja henkeä ahdisti. Kaikki tapahtui nopeasti. Sekunnin sisällä pamauksesta hän oli romahduspisteessä.

Hän hapuili tiskipöydästä tukea. Sydän jyskytti kuin taistelutilanteessa. Äkkiä hän ei ollut talossa enää. Ei metsässä Kiirunan ulkopuolella, ei talvisessa maisemassa pakkasen ja lumen keskellä, vaan kuumalla aavikolla. Hökkelissä, jossa häntä oli kuulusteltu ja kidutettu. Sydän ja verisuonet jyrisivät niin että maankamarakin tuntui tärisevän. Muistikuvat vyö-

ryivät silmiin filminauhana. Hän pakottaui hengittämään nenän kautta sisään, suun kautta ulos, mutta se ei auttanut. Hän oli *siellä*.

Ankarasti keskittyen hän onnistui läjäyttämään kätensä täysillä tiskipöytään. Kipu ampaisi käsivartta pitkin koko kehoon, ja kuin ihmeen kautta se auttoi. Teki niin saatanan kipeää, että kipu leikkasi paniikkikohtauksen lävitse, ja äkkiä hän oli taas talossa.

Hän veti henkeä, syvään ja haukkoen. Takauma oli kestänyt vain muutaman sekunnin, ja silti hän oli hiestä läpimärkä. Hän horjui ruokakomerolle ja otti hyllyltä viskipullon. Hän kieltäytyi miettimästä, kuinka monta tyhjää pulloa tiskipöydän alle oli jo kertynyt, kumosi vain paukun kurkkuunsa ja avasi sitten vesihanan. Kiiruna sijaitsi napapiirin pohjoispuolella, putkissa talon alla kulkeva vesi oli kylmää, ja hän joi ahneesti. Laskiessaan lasia hän oli kuulevinaan taas puhelimen äänen. Hän palasi olohuoneeseen ja poimi kännykän sohvapöydältä.

Mattias Ceder, ruudulla luki. Taas. Mattias oli soitellut pitkän syksyä. Kertaakaan Tom ei ollut vastannut. Hän hylkäsi puhelun ja meni sitten puhelimen kanssa takaisin keittiöön kaatamaan lisää viskiä. Muutaman sekunnin kuluttua puhelimen soi uudestaan. Hän katsoi. Mattias Ceder taas. Kuka muukaan. Itsepäinen piru kuten aina. Joskus aikoinaan Mattias ja Tom olivat olleet parhaat kaverit. Aseveljet. Siihen aikaan kumpikin olisi vaikka kuollut toisen puolesta. Siitä oli kuitenkin kauan. Paljon oli sen jälkeen muuttunut. Tom tuijotti puhelinta, kunnes se hiljeni. Ruudulle kilahti tekstiviesti.

Vastaa nyt saatana joskus.

Hän hörppäsi viskiä, kaatoi lisää ja kieputti nestettä lasissa.

Hän ei ollut puhunut Mattiaksen kanssa moneen vuoteen. Nuorena he olivat voineet puhua mistä vain, mutta se oli ennen Mattiaksen petosta.

Tom tuijotti tiskipöytää. Allas oli täynnä mukeja, lautasia ja aterimia, joita hän ei ollut jaksanut asetella tiskikoneeseen.

Siivooja tulisi huomenna, joten hän antoi astioiden olla, tietoisena siitä, kuinka epäluonteenomaista hänelle oli jättää sotkunsu toisten siivottavaksi.

Hän palasi olohuoneeseen laseineen, pulloineen ja puhelimineen. PTSD oli hänelle tuttu ilmiö. Hän oli sentään ollut sotilas kahdeksantoistavuotiaasta asti, tavalla tai toisella. Hän tiesi, mitä traumaperäinen stressihäiriö tarkoitti. Hän oli ollut tulitaisteluissa, nähnyt tovereiden kuolevan, haavoittunut itse. Sellainen jätti jälkensä, ja rankimpien kokemusten jälkeen hän oli kokenut sekä ahdistuskohtauksia että takauksia. Mutta ei koskaan mitään tällaista. Nyt muistikuvat iskivät täysin tyhjästä. Äkillinen ääni tai haju tai valonväläys, mikä tahansa oikeastaan, saattoi laukaista reaktion, ja yhtäkkiä hän oli *siellä*, vankeudessa. Tätä hän ei kyennyt hallitsemaan alkuunkaan. Toisenlaisessa tilanteessa hän olisi ehkä voinut puhua Mattiakselle. Mattias oli myös sotilas, hän oli ollut tiukassa paikassa hänkin, Mattias tiesi, millaista se oli. Sellaista, ettei sitä siviili voinut edes käsittää.

Tom tyhjensi lasinsa. Päässä humisi hiukan. Hän tarttui puhelimeen ja tekstasi Mattiakselle:

Painu vittuun.

Viestin lähettäminen tuntui ihmeen hyvältä. Hän tuijotti ruutua hetken ja odotti vastausta, mutta sitä ei tullut. Jos Mattias soittaisi vielä, saattaisi hän vastatakin, hän päätti. Nyt hän tunsu olevansa päissään, tiesi ettei arvostelukyky ollut kirkkaimmillaan, ettei tässä tilassa pitäisi soittaa yhtään kenellekään. Mutta silti hän valitsi numeron. Ei Mattiaksen numeroa. Aivan toisen henkilön numeron. Hän lysähti sohvaan ja kuunteli, kun puhelin soi.

»Haloo?» Ellinor vastasi.

»Hei, minä täällä», hän sammalsi.

»Tom.» Ellinorin ääni oli surullinen, kun hän lausui nimen.

»Halusin vain kuulla sinun äänesi», Tom sanoi ja koetti kaikin voimin puhua normaalisti.

»Sinun täytyy lopettaa tämä tällainen. Kiusaat vain itseäsi. Sinun ei pitäisi soitella minulle.»

»Tiedän.» Pitäisi mennä suihkuun. Ajaa parta, ryhdistäytyä. Ei soitella eksälle viikosta toiseen. »Mutta kun minulla on sinua ikävä», hän sopersi.

»Täytyy hei lopettaa.» Taustalta kuului heikkoja ääniä.

»Onko hän siellä?»

»Hei nyt, Tom. Voi hyvin.» Ellinor katkaisi puhelun.

Tom tuijotti tyhjyyteen. Ellinorille soittaminen oli ollut virhe, kyllä hän sen oli tiennyt jo valmiiksi. Mutta miten hän kestäisi elää ilman Ellinoria? Ei mitenkään. Vaikka siitähän hänen koko sotilaskoulutuksessaan oli ollut kyse. Kuinka pakottaa itsensä suoriutumaan ylivoimaisesta. Kuinka saada kroppa jatkamaan vielä sen jälkeen kun se halusi vain luovuttaa, kuinka puskea eteenpäin toivottomassakin tilanteessa, raskaidenkin menetysten uhalla. Silloin piti keskittyä tehtävään.

Hän painoi päänsä käsinojalle ja tuijotti kattoon. Vankeusajan muistot alkoivat hyökyä taas päälle. Silloin Ellinorin ajattelemisen oli pitänyt hänet kasassa. Muisto Ellinorin hymystä, tarve päästä takaisin hänen luokseen.

Soittaminen oli ollut silkkaa idiotiaa. Hän oli humalassa eikä kyennyt ajattelemaan selkeästi. Tänne muuttaminen oli kuitenkin ollut oikein. Ellinor oli Kiirunassa, ja hän halusi olla lähellä Ellinoria. Hän tekisi mitä vain saadakseen naisensa takaisin. Mitä vain.

3

Kiirunassa oli todella törkeän kylmä, Ambra ajatteli astellesaan hytisten koneesta terminaaliin. Tuuli raastoi pusakkaa, ja puolijuoksua hän koetti pysyä muiden matkustajien perässä. Napapiiri oli jäänyt kauas taakse, ja näillä leveysasteilla aurinko oli laskenut joulukuun kymmenentenä eikä nousisi ennen kuin tammikuussa. Juuri nyt, keskipäivällä, vallitsi jonkinmoinen hämärä, mutta tunnin kuluttua olisi taas pimeää.

Pelkkien käsimatkatavaroiden kanssa hän pääsi ripeästi tulohalliin, uloskäynnille ja lentokenttäbussille. Inhottava olo vahvistui koko ajan. Lumivallit kohosivat monen metrin korkeuksina, koko maa oli valkoinen ja hän liukasteli aivan liian ohuissa saappaissaan. Joukko yli-innokkaita vetokoiria ulisi verkkoaidan takana. Yhä hytisten hän nousi bussiin, osti lipun kaupunkiin ja istui ikkunapaikalle. Lunta, lunta, lunta. Vastenmielisyyden tunne oli jo melkein fyysinen. Bussi lähti liikkeelle.

Hän oli ollut kymmenvuotias, kun hän oli ensimmäisen kerran joutunut lähtemään Kiirunaan. Silloinkin oli ollut melkein jouluku, ehkä tämä tuntui sen vuoksi näin hankalalta. Vaalea, kiharatukkainen ja stressaantunut sosiaalityöntekijä oli puhuttanut häntä silmiin katsomatta ja tiedottanut, ettei hän voisi enää asua senhetkisessä sijoitusperheessään. Hän muisti vielä, miltä oli tuntunut istua siinä nalle sylissä. Liian isohan hän oli ollut pehmoeläviä hellimään, mutta nalle oli tuonut hänelle turvaa.

»Mikä sinun nallesi nimi on?» sosiaalityöntekijä oli kysynyt, tutun teennäisellä aikuisten äänellä.

»Pelkkä Nalle», Ambra oli kuiskannut.

»Sinä ja Nalle muutatte uuden perheen luo. Te pääsette matkustamaan linja-autolla yksin, mutta sinähän olet jo iso tyttö, sinä pärjäätkyllä. Jännittävää se on», nainen oli vakuutanut reippaasti.

Ambra nousi linja-autoon, mukanaan nalle ja laatikko, jossa olivat äidiltä ja isältä jääneet tavarat.

»Tullaanko sinua vastaan?» kuljettaja kysyi. Ambra nyökäsi, ei uskaltanut myöntää, ettei tiennyt.

Kuljettaja oli mukava, tarjosi väkeviä pastilleja ja jutteli hänen kanssaan koko matkan. Mutta sitä mukaa kuin matka eteni, lisääntyi Ambran huoli. Näin paljon lunta hän ei ollut nähnyt koskaan. Vaikka hän oli pukeutunut päälleen kaikki lämpimät vaatteensa, häntä paleli silti. Hän pysytteli kuljettajan vieressä tämän auttaessa muita matkustajia nostamaan laukkuja tavaratilasta. Entä jos kukaan ei tulisi vastaan? Mitä hän silloin tekisi?

»Oletko sinä se sijoituslapsi?» hän kuuli kylmän äänen sanovan takanaan.

Jo ennen kääntymistään hän tiesi, että nyt olivat asiat huonosti.

»Pitkö sinun jäädä tässä pois?»

Hätkähtäen Ambra palasi nykyhetkeen.

Bussinkuljettaja katsoi häntä kysyvästi taustapeilistä. He olivat hänen pysäkillään.

Ambra nousi, otti laukkunsa ja kapusi bussista. Hän onnistui rämpimään hotelli Scandic Ferrumin ovelle tuiskahattamatta nenälleen kinoksiin. Lämpimässä vastaanotossa hän kopisteli lumet jaloistaan, vastasi nuoren vastaanottovirkailijan tervehdykseen, kirjoittautui sisään ja nousi hissillä huoneeseensa seuraavaan kerrokseen. Huoneessa oli kylmä, ja hän vetäisi ylleen fleecepusakan ennen kuin nappasi kannettavan kinaloonsa ja palasi vastaanottoon.

»Huoneessa on aika kylmä», hän tiedotti.

»Meillä on ollut ongelmia lämmityksen kanssa», vastaanottovirkailija selitti lauhkeasti. »Niitä ratkotaan parhaillaan, valitettavasti minulla ei ole tarjota toista huonetta.»

Ambra päätti työskennellä hotellin ravintolassa ja istui kohta pöydän ääressä kone käyttövalmiina edessään. Ravintola oli täynnä lounastajia, tavallisia ihmisiä, hän oletti, ja silti hänen selkäpiitään karmi. Hän antoi katseensa kiertää salia uudestaan ja uudestaan, vartioi sisäänkäyntiä siltä varalta että joku menneisyydestä tuttu astelisi sisään, vastoin kaikkia odotuksia.

Uudet sijaisvanhemmat olivat Esaias ja Rakel Sventin. Esaias oli pitkä ja ankara; kalpea ja vaitonainen Rakel piti hiuksiaan paksulla palmikolla pitkin selkää. Heillä oli viisi poikaa. Neljä vanhinta olivat Esaiasin edellisestä avioliitosta ja nuorin, heidän yhteisensä, oli vuoden Ambraa vanhempi. Esaias oli perheen pää.

»Mene takapenkille», hän oli sanonut tervehdykseksi ja osoittanut vanhaa autoa. Ambra kapusi autoon, kun ei muutaakaan voinut. Esaias Sventin kurotti hänen peräänsä, tarttui nalleen, jota hän puristi sylissään, heitti sen roska-astiaan ja pamautti oven kiinni.

Jossain päin putosi tarjotin, ja Ambra havahtui taas nykymomenttiin. Hän katsoi ympärilleen ravintolassa sydän pampailleen ja värähti, kun saliin astui pitkä, laiha mieshenkilö. Inhon, melkein kauhun, aalto löi hänen lävitseen ennen kuin hän tajusi, ettei se mitenkään voinut olla Esaias. Vain joku hänen näköisensä. Mutta keho muisti.

Hän maistoi kahvia ja laski käden puhelimelle. *Olen aikuinen ihminen*, hän hoki itselleen. Se oli hänen mantransa. Suojattomat lapset kärsivät joka puolella maailmaa joka ainoa sekunti. Aivan liian moni joutui elämään paljon kamalammissa olosuhteissa kuin mitä hän koskaan. Kaikki olisi hyvin heti kun hän pääsisi Kiirunasta helvettiin.

Ruudulla välkähti. Uutissyöte pyöri vuorokauden ympäri. Hän silmäili läpi tuoreimmat, jakoi osan Twitterissä, latasi

kuvan Instagramiin. Hän oli todellinen uuden ajan toimitaja, sellainen, joista jauhettiin joka ainoassa kokouksessa ja kaikissa uudelleenjärjestelyissä. Sellainen, joka »oli siellä missä lukijatkin». Monet hänen kollegoistaan protestoivat – joidenkin mielestä oli alentavaa kirjoittaa sosiaaliseen mediaan. Hänelle se itse asiassa sopi. Hänen someläsnäolonsa saattoi hyvinkin olla yksi syy, miksi hänellä oli vielä työpaikka. Niinpä hän piti huolta digitaalisesta näkyvyydestään.

»Oletkohan sinä Ambra Vinter?»

Hän nosti katseensa pöydän viereen pysähtyneeseen mieheen. Nuoreen, hoikkaan ja erittäin komeaan. Järkevät talviaatteet, reilut varsikengät. Olalla iso Nikon-kamera leveässä hihnassa. Objektiivilaukku toisella.

»Sinä olet se freelancer», Ambra totesi.

»Tareq Tahir», mies vahvisti. He kättelivät, ja kuvaaja istahti Ambraa vastapäätä. Ambra silmäili miestä vaivihkaa hänen asettellessaan varusteitaan pöydälle. Parikymppinen, ehkä vuoden pari yli kahdenkymmenen. Monet valokuvaajat olivat nuoria, alan parhaat aloittivat varhain. Tummanruskeita silmiä reunustivat tuuheat ripset. Miehekäs, seksikäs suu. Herkät, vahvat sormet näpelöivät kameraa.

Tareq väläytti säkenöivän hymyn tarjoilijalle, joka oli rientänyt kysymään, mitä saisi olla. Ambra oli saanut noutaa ruoan, kahvin ja santsikupillisen tiskiltä itse. Yksikään tarjoilija ei ollut kipittänyt ottamaan hänen tilaustaan. Mutta eihän hän näyttänytään poikabändin keulahahmolta.

»No niin, kuuluuko mitään uutta?» Tareq lausahti, kun tarjoilija oli singahtanut tiehensä. »Rouvaa on kuulemma ollut vaikea tavoittaa.»

Ambra pudisti päätään huolestuneena. Juttumatka oli mutkistunut. Eilen hän oli puhunut Elsa Svenssonin kanssa puhelimesta. Yhdeksänkymmentäkaksivuotiaan ääni oli ollut yllättävän heleä ja virkeä, ja hän oli vaikuttanut innokkaalta puhumaan. Sanonut odottavansa tapaamista. Mutta koneesta

noustessaan Ambra oli saanut viestin, että Elsa halusikin siirtää tapaamista.

»Olen soittanut monta kertaa, mutta kukaan ei vastaa.»

»Miten ajattelit edetä?» Tareq kysyi.

Ambralla oli Elsan osoite, ja hän oli jo miettinyt, pitäisikö vain mennä paikalle, muutta mutkitta. Sellainen saattoi kuitenkin kostautua. Ihmiset olivat kimurantteja. Jotkut saattoivat suhtautua hyvinkin nuivasti, jos toimittaja noin vain ilmestyisi ovelle. Eihän hän oikeastaan edes tiennyt, oliko Elsa kotona. Mummo oli hyvinkin saattanut kerätä kimpsunsa ja kampsunsa ja häipyä Kiirunasta. Sellaista sattui. Haastatteluun lupautuneet muuttivat joskus mieltään viime hetkellä. Siihen heillä oli tietysti täysi oikeus, mutta ei se tehnyt ilmiöstä yhtään vähemmän turhauttavaa.

»Tunnetko hänet?» hän kysyi.

Tareq loi häneen huvittuneen katseen. »Luuletko sinä, että Kiirunassa kaikki tuntevat toisensa? Ei tämä sentään niin pieni paikka ole.»

Ei hän niin ollut luullutkaan, kunhan oli toivonut vastoin odotuksiakin, että kadonneen haastateltavan ongelma ratkeaisi itsestään.

Kyllä hän tiesi, millaista Kiirunassa oli. Tietenkään kaikki eivät tunteneet kaikkia. Päinvastoin, täällä osattiin antaa naapurin hoitaa itse asiansa. Lapsi saattoi esimerkiksi tulla sijaiskodista kouluun mustelmilla, luita poikki ja korvassa hoitamaton tulehdus, eikä kukaan huomannut mitään. Vaikka nyt hän oli kyllä kohtuuton. Eihän sellaista ollut vain Kiirunassa, vaan kaikkialla, melkein. Paskassa maailmassa kun elettiin.

Ambra hieroi hiusrajaansa. Villainen pipo kutitti, mutta niin pirun kylmä täällä oli, että hän piti sen päässä.

»Oletko sinä täältäpäin kotoisin?» hän kysyi, vaikka arvasikin vastauksen. Valokuvaajan puheessa ei ollut murteen häivähdystäkään.

»En, olen syntynyt ja kasvanut Tukholmassa. Muutin tänne äidin kanssa lukion jälkeen, kun äiti oli tavannut täkäläisen miehen ja rakastunut sekä häneen että maisemiin. Nyt olen vain käymässä, palaan Tukholmaan ensi vuoden puolella, valokuvausta opiskelemaan.»

»Mutta johan sinä teet Aftonbladetillekin töitä.»

»On käynyt tuuri, olen saanut freelancekeikkoja.»

Sitä Ambra päätteli, että Tareqin täytyi olla hiton hyvä. Miehen juuret näyttivät olevan jossain päin Lähi-itää. Ehkä Irakissa, jos arvata piti. Jos Tareq oli maahanmuuttajanhempien lapsi, ei minkäänlainen verkosto ollut takuulla auttanut häntä alalle. Töiden saaminen maanlaajuisesta lehdestä oli sellaisista lähtökohdista käsin jokseenkin mahdotonta, mutta Tareqilta se oli onnistunut.

»Sinä heitit jonkin keikan viihdetoimitukselle, etkö vain?» hän sanoi muistellen, mitä Grace oli kertonut. »Mitä pidit siitä?» hän kysyi niin neutraalisti kuin pystyi. Hänen silmissään viihdetoimitus oli viemäri. Seurapiiritapahtumista raportoiminen oli journalismin rajalla. Viihdetoimittaja ei voinut olla kriittinen journalisti, ja häntä halveksivat kaikki, julkkiksista omaan esimieheen. Kammottava työ. Ellei sitten nauttinut tosi-TV-tähtien jahtaamisesta ja Instagramin vahtaamisesta.

Tareqin sormet sivelivät kameran kiiltävää kuvetta. Puh-
taat, lyhyet kynnet, mustia ihokarvoja, maskuliiniset kädet. Sitten tuo lempeä, kohtelias ääni. Kerrassaan sympaattinen tapaus. Vetovoimainen.

»Oletko sinäkin ollut siellä?» Tareq kysyi.

»Olen», Ambra vastasi lyhyesti. Se oli hänen toimittajanuransa karmein vuosi. Ei voinut kuin toivoa, ettei hänen koskaan enää tarvitsisi maata puskipöydässä odottamassa, että uskoton julkimo tulisi ulos rakastajansa tai rakastajattarensa asunnosta.

»Niinkö kauheaa», Tareq nauroi kauniit silmät myötätuntoa täynnä. »Minusta se oli ihan jees. Mutta en kyllä välttämättä välittäisi tehdä sitä pidemmän päälle», hän lisäsi.

AMBRA VINTER, terävä, kaunis ja itseriittoinen toimittaja, lähetetään juttukeikalle Kiirunaan. Joulukuussa paikka on kuin pimeyden ytimessä, ja Ambran muistot ovat vähintään yhtä synkkiä, sillä juuri Kiirunassa hän sai lapsena kärsiä bruttaalin ottoisänsä pahoinpitelystä. Pohjolan pakkasen, lumen ja autiuden keskellä hän kuitenkin törmää juttuun joka on kuumempi kuin hän koskaan osasi odottaa – ja mieheen joka salpaa hengen. Tom Lexington on entinen erikoisjoukkojen sotilas, traumatisoitunut ja rosoinen. Häntä piinaavat muistot komennuksesta, jossa hän oli päästä hengestään, ja naisesta, joka murskasi hänen sydämensä. Ambralle ei tulisi mieleenkään sekaantua sellaiseen mieheen kuin Tom. Mutta kohtalo on päättänyt toisin.

»Tästä ei romanttinen rakkaustarina enää parane!«

– Carolina läser

